

Ultraljudsundersökning

Med hjälp av ultraljud går det att undersöka många vävnader och organ, till exempel hud, muskler, leder, senor, blodkärl och alla organ i magen. Ultraljudsundersökning kan till exempel användas för att ta reda på vilken sjukdom du har, för att se hur en behandling har fungerat eller som hjälp för kirurgen under en operation.

Ultraljud genomförs med hjälp av en ultraljudsgivare som skickar in svaga ljudvågor i kroppen. Ljudvågorna reflekteras tillbaka och omvandlas till rörliga bilder som kan sparas. Under pågående undersökning kan läkaren, vid behov, ta prover av organ.

En ultraljudsundersökning kan utföras utanpå eller inuti kroppen beroende på vilken del av kroppen som ska undersökas. Vid undersökning utanpå kroppen får du gel på huden ovanför det område som ska undersökas. Gelen gör att bilden blir skarpare. Gelen torkas bort direkt efter undersökningen.

Om du ska undersöka till exempel matstrupen eller prostatan används olika utformade ultraljudsljudsgivare som förs in i kroppen genom munnen eller ändtarmen. En del upplever det obehagligt men det brukar inte göra ont. Ibland kan man få lugnande och/eller smärtstillande läkemedel. Ultraljudundersökningar av livmoder eller äggstockar kan göras via slidan.

Viktigt att tänka på inför ett ultraljud

- Oftast behövs inga förberedelser men beroende på vilken del av kroppen som ska undersökas kan du behöva fasta eller ta blodprover innan.
- Vid vissa ultraljudsundersökningar kan du behöva kontrastvätska, en vätska som sprutas in i blodet för att bilderna ska bli tydligare. Om du är allergisk mot röntgenkontrastmedel eller om du har nedsatt njurfunktion är det viktigt att du berättar det för den läkare som beställer undersökningen.
- Om du har insulinbehandlad diabetes kan du få en tid som passar insulinbehandlingen. Prata med läkaren som beställer undersökningen eller kontakta avdelningen där du ska göra undersökningen.
- Vissa läkemedel, som exempelvis blodförtunnande läkemedel, kan du behöva göra uppehåll med tillfälligt i samband med en ultraljudsundersökning. Tala med din läkare om vilka läkemedel du tar och hur du ska ändra doseringen.
- Vid en undersökning av organen i bäckenet, till exempel livmodern eller urinblåsan, är det bra om urinblåsan är fylld. Som vuxen är det då bra att dricka mycket några timmar innan undersökningen och inte kissa. Om det är bättre att urinblåsan är tom under undersökningen kan du bli ombedd att kissa efter att undersökningen pågått en stund.

När får jag svaret?

Du kommer överens med din läkare om hur du får svaret och du får även veta ungefär hur lång tid det kan ta innan svaret kommer.